

Læreplan i dans i perspektiv

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 24. mars 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagenes relevans og sentrale verdier

Dans i perspektiv handler om å utvikle kreativitet, analytiske tenkemåter og kritisk bevissthet knyttet til dans. Faget skal gi elevene kunnskap om og verktøy til å uttrykke kunstneriske ideer gjennom koreografi og til å forstå dans i ulike sosiale, historiske og kulturelle kontekster. Dans i perspektiv skal forberede elevene til aktiv deltakelse i et samfunns- og arbeidsliv som stiller krav om problemløsning, kritisk tenkning, samarbeidsevne og flerkulturell forståelse. Dans i perspektiv forbereder elevene på videre studier.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Dans i perspektiv skal bidra til skaperglede, nysgjerrighet, evne til å ta kunstneriske valg og å gjøre vurderinger i skapende og analytiske tilnærminger til dans. Faget skal også bidra til kulturforståelse gjennom en bred representasjon av danseuttrykk, der norske dansetradisjoner og dans fra samiske og andre minoritetskulturer inngår.

Kjerneelementer

Koreografi

Kjerneelementet koreografi handler om å utvikle og bruke ulike koreografiske metoder, kunstneriske tilnærminger og kreative verktøy i skapende prosesser i dans. Det handler også om å forstå koreografiske prosesser gjennom å utvikle kreativitet og kritisk tenkning knyttet til både etablerte og nye arbeidsmetoder. Kjerneelementet koreografi handler videre om å forme og formidle egne ideer gjennom dans i koreografi eller tverrkunstneriske uttrykk og om å samhandle konstruktivt med andre.

Danseanalyse

Kjerneelementet danseanalyse handler om å utforske og analysere dans som kunstnerisk uttrykksform gjennom å se, undersøke og drøfte dans i ulike kontekster. Danseanalyse handler også om å bruke kunnskap om virkemidler i koreografiske prosesser og i forståelse og tolkning av koreografier og danseriske uttrykk.

Dans i kontekst

Kjerneelementet dans i kontekst handler om dansens rolle og form i ulike samfunn og kulturer. Det handler videre om dansehistorie, kritiske perspektiver på historieskriving og om å reflektere over og ta stilling til etablerte konvensjoner på dansefeltet. Dans i kontekst handler også om å

reflektere over tradisjoner og fornyelse knyttet til kulturforståelse, identitet, menneskeverd og respekt.

Tverrfaglige temaer

Demokrati og medborgerskap

I dans i perspektiv handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å håndtere meningsbrytninger og respektere uenigheter i kreative prosesser i dans, og om å lytte og samhandle med andre med gjensidig respekt. Gjennom reell innflytelse på kunstneriske valg i faget, bidrar arbeid med det tverrfaglige temaet til økt kunnskap om demokrati i praksis. I dans i perspektiv handler demokrati og medborgerskap også om hvordan dansekunst kan speile, kritisere og sette søkelys på aktuelle temaer i samtiden, og om å respektere ulike uttrykk på tvers av kulturelle, sosiale og individuelle forskjeller.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i dans i perspektiv innebærer å delta i faglige samtaler om dans i et kunst- og kulturhistorisk perspektiv og i skapende aktivitet. Muntlige ferdigheter innebærer også å kommunisere egne meninger og ideer, og å drøfte dansehistorie og skapende arbeidsmetoder.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i dans i perspektiv innebærer å kommunisere om og reflektere over dans som kunst- og kulturuttrykk. Det innebærer også å utforme, planlegge og bearbeide varierte tekster om dans, og å bruke fysiske tegn, former og symboler for å formidle kunstneriske ideer i koreografi.

Å kunne lese

Å kunne lese i dans i perspektiv innebærer å tolke og forstå multimodale tekster om dans. Det innebærer også å analysere tekster i lys av historisk kontekst og perspektiver på historieskriving. Videre innebærer det å se, oppleve og analysere dans i ulike kontekster.

Å kunne regne

Å kunne regne i dans i perspektiv innebærer å forstå de dynamiske komponentene tid, rom, kraft og flyt, og å bruke disse bevisst for å underbygge intensjoner i koreografisk arbeid. Det innebærer også å bruke rom bevisst i koreografi gjennom å identifisere og bruke bevegelser av ulike størrelser og nivåer, former, relasjoner og plasseringer i rommet.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i dans i perspektiv innebærer å ta i bruk digitale ressurser i skapende arbeid og visning av dans. Digitale ferdigheter innebærer også etisk bevissthet og kunnskap om digital publisering, opphavsrett og digital dømmekraft.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering dans i perspektiv 1

Kompetansemål etter dans i perspektiv 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjennomføre, dokumentere og presentere koreografiske prosesser fra idé til ferdig resultat
- bruke ulike verktøy i koreografisk formgivning, og beskrive intensjon og virkemidler i koreografi
- utforske dynamikk og bevegelseskvaliteter gjennom improvisasjon
- undersøke og beskrive lokale, regionale og samiske dansetradisjoner
- reflektere over dansens former, status og funksjoner i ulike samfunn og kulturer
- utforske og reflektere over hvordan dans i fortiden har formet dansekunst i samtiden
- bruke ulike kilder og reflektere over hvorfor kildekritikk og kunnskap om opphavsrett i dans er viktig

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i dans i perspektiv 1. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de bruker koreografiske verktøy i skapende arbeid med dans, alene og i samarbeid med andre. Elevene viser og utvikler også kompetanse i faget når de stiller spørsmål, undersøker og analyserer dansens former, roller og funksjoner i samfunnet i ulike perspektiver.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom oppgaver hvor elevene får eksperimentere og reflektere i praktisk skapende og teoretisk arbeid med dans. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i koreografi, danseanalyse og forståelse av dans i ulike kontekster, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at

elevene kan bruke veiledningen for å utforske og uttrykke seg kreativt gjennom dans, utvikle analytiske ferdigheter og reflektere over dans som kunst- og kulturuttrykk.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter dans i perspektiv 1. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i dans i perspektiv 1 basert på kompetansen eleven har vist ved å utforske og beskrive koreografiske ideer og prosesser, analysere dans som kunst- og kulturuttrykk, og reflektere over dans i ulike kontekster.

Kompetansemål og vurdering dans i perspektiv 2

Kompetansemål etter dans i perspektiv 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, skape og reflektere over ulike koreografiske prosjekter, og begrunne egne valg
- utforske, bruke og beskrive ulike metoder, tilnærminger og verktøy i koreografiske eller tverrkunstneriske prosesser
- gi og ta imot impulser i improvisert samhandling med andre
- skape og videreutvikle bevegelsesmateriale med utgangspunkt i improvisasjon
- analysere dans i ulike formater og kontekster
- utforske og gjøre rede for dansens funksjon i sammenheng med ytringsfrihet og demokrati
- presentere og drøfte dans i et historisk og kulturelt perspektiv ved å bruke ulike kilder

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i dans i perspektiv 2. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de bruker koreografiske verktøy og virkemidler i utforskning og utvikling av egne ideer i koreografi. Elevene viser og utvikler også kompetanse i faget når de bruker ulike metoder for å undersøke, forstå og drøfte dans som kunst- og kulturuttrykk i ulike kontekster, og når de ser sammenhenger mellom teori og praksis i dans.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved at elevene får være kreative og reflektere over koreografiske prosesser og produkter. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i

koreografi, danseanalyse og forståelse av dans i ulike kontekster, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen, slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle og uttrykke sine egne kunstneriske ideer, og utvikle evne til selvstendig kritisk tenkning rundt dansens funksjoner i ulike kontekster.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter dans i perspektiv 2. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer utforskning av koreografiske metoder i skapende arbeid, forståelse, refleksjon og kritisk tenkning. Læreren skal sette karakter i dans i perspektiv 2 basert på kompetansen eleven har vist ved å formidle kunstneriske intensjoner og ideer gjennom dans, og gjennom å drøfte og analysere dans som kunst- og kulturuttrykk i ulike kontekster.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Dans i perspektiv 1: Eleven skal ha én standpunkt karakter.

Dans i perspektiv 2: Eleven skal ha én standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Dans i perspektiv 1: Eleven kan trekkes ut til en skriftlig eksamen eller en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Skriftlig og muntlig-praktisk eksamen skal ha forberedelsesdel.

Dans i perspektiv 2: Eleven kan trekkes ut til en skriftlig eksamen eller en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Skriftlig og muntlig-praktisk eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Dans i perspektiv 1: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen og en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Dans i perspektiv 2: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen og en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.